

Số: **816**/QĐ-UBND

Đắk Nông, ngày **10** tháng 6 năm 2021

QUYẾT ĐỊNH

**Về việc phê duyệt Kế hoạch ứng phó
với bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò trên địa bàn tỉnh Đắk Nông**

CHỦ TỊCH ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH ĐẮK NÔNG

Căn cứ Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 19 tháng 6 năm 2015;

Căn cứ Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Tổ chức Chính phủ và Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 22 tháng 11 năm 2019;

Căn cứ Luật Thú y ngày 19 tháng 6 năm 2015;

Căn cứ Nghị định số 35/2016/NĐ-CP ngày 15/5/2016 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Thú y;

Căn cứ Công điện số 631/CD-TTg ngày 17/5/2021 của Thủ tướng Chính phủ về việc tập trung triển khai quyết liệt, đồng bộ các giải pháp kiểm soát phòng, chống bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò;

Theo đề nghị của Giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tại Tờ trình số 118/TTr-SNN ngày 04 tháng 6 năm 2021.

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Ban hành kèm theo Quyết định này Kế hoạch ứng phó với bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò trên địa bàn tỉnh Đắk Nông.

Điều 2. Giao Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chủ trì, phối hợp với các Sở, Ban, ngành, UBND các huyện, thành phố Gia Nghĩa và các đơn vị có liên quan tổ chức thực hiện các tình huống trong Kế hoạch này; đảm bảo không để bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò trên địa bàn tỉnh phát sinh và lây lan.

Điều 3. Quyết định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký.

Chánh Văn phòng UBND tỉnh; Thủ trưởng các Sở, Ban, ngành; Chủ tịch UBND các huyện, thành phố Gia Nghĩa và Thủ trưởng các đơn vị có liên quan chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này. /..

Nơi nhận:

- Như Điều 3;
- Bộ Nông nghiệp và PTNT (b/c);
- Thường trực Tỉnh ủy;
- CT, các PCT UBND tỉnh;
- Các PCVP UBND tỉnh;
- Lưu: VT, CTTĐT, KTKH, KTN(L).

Lê Trọng Yên

Đắk Nông, ngày 10 tháng 6 năm 2021

KẾ HOẠCH

Ứng phó với bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò trên địa bàn tỉnh Đắk Nông

I. TÍNH CẤP THIẾT

1. Thông tin tóm tắt về bệnh viêm da nổi cục trên trâu, bò

Bệnh Viêm da nổi cục tên tiếng Anh là Lumpy Skin Disease, viết tắt là LSD, còn được gọi là bệnh da sần, là bệnh truyền nhiễm do một loại Vi rút thuộc họ *Poxviridae* chi *Capripox* vi rút gây ra trên trâu, bò. Vi rút Viêm da nổi cục không lây nhiễm và không gây bệnh trên người.

Vi rút có thể bị tiêu diệt ở nhiệt độ 55⁰C trong 02 giờ, 65⁰C trong 30 phút. Vi rút có thể được hồi phục từ những nốt sần trên da được giữ ở nhiệt độ -80⁰C trong 10 năm và dịch nuôi cấy mô nhiễm vi rút được bảo quản ở nhiệt độ 4⁰C trong 6 tháng.

Vi rút nhạy cảm với môi trường PH kiềm hoặc axit; có thể tồn tại ở môi trường pH = 6,6 - 8,6 trong 5 ngày ở nhiệt độ 37⁰C.

Hóa chất sử dụng để diệt vi rút Viêm da nổi cục bao gồm ether (20%), chloroform, formalin (1%), phenol (2%), sodium hypochlorite (2 - 3%), hợp chất iodine (pha loãng 1:33), Virkon (2%), hợp chất amoni bậc bốn (0,5%) và một số chất tẩy rửa như sodium dodecyl sulphate.

Vi rút Viêm da nổi cục tồn tại trong thời gian dài ngoài môi trường, đặc biệt là ở dạng vảy khô; tồn tại trong các nốt da hoại tử trên 33 ngày, trong các lớp vảy khô lên đến 35 ngày và ít nhất 18 ngày trong da phơi khô. Vi rút nhạy cảm với ánh sáng mặt trời và chất tẩy rửa có chứa dung môi lipid, nhưng trong điều kiện môi trường tối và ẩm ướt, ví dụ như chuồng trại bị ô nhiễm, vi rút có thể tồn tại trong nhiều tháng.

Động vật mẫn cảm với bệnh là trâu, bò; bệnh chủ yếu lây truyền qua côn trùng đốt như ruồi, muỗi, ve, mòng...; bệnh cũng có thể lây truyền do vận chuyển trâu, bò mang mầm bệnh, sử dụng chung máng uống, khu vực cho ăn, sữa, tinh dịch và qua tiếp xúc trực tiếp; bệnh Viêm da nổi cục làm giảm khả năng tiết sữa, vô sinh, sảy thai và giảm sức sản xuất của trâu, bò.

2. Tình hình dịch bệnh Viêm da nổi cục

- Trên địa bàn cả nước: Theo thông báo của Cục Thú y, từ giữa tháng 10/2020, bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò lần đầu tiên xuất hiện tại Việt Nam tại các tỉnh: Lạng Sơn và Cao Bằng. Tính đến ngày 12/5/2021, cả nước đã có 1.622 xã/204 huyện/29 tỉnh, thành phố với tổng số gia súc mắc bệnh là 44.709

con, số chết và tiêu hủy trên 5.116 con.

- Khu vực Tây Nguyên: Hiện nay đã xuất hiện bệnh Viêm da nổi cục tại tỉnh Kon Tum nên nguy cơ dịch bệnh lây lan và phát sinh trong khu vực là rất cao.

II. NỘI DUNG KẾ HOẠCH ỨNG PHÓ BỆNH VIÊM DA NỔI CỤC TRÊN TRÂU, BÒ

Kế hoạch ứng phó khẩn cấp khi bệnh Viêm da nổi cục xảy ra trên địa bàn tỉnh được xây dựng dựa trên 02 tình huống:

- Tình huống 1: Khi bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò chưa xảy ra.

- Tình huống 2: Khi bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò xảy ra (Chia ra 02 trường hợp):

+ Trường hợp 1: Bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò mới được phát hiện ở phạm vi nhỏ hẹp;

+ Trường hợp 2: Khi bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò xảy ra diện rộng.

1. TRÁCH NHIỆM CHUNG

1.1. Thành lập, kiện toàn Ban Chỉ đạo phòng, chống dịch bệnh động vật các cấp theo Quyết định số 16/2016/QĐ-TTg ngày 29/4/2016 của Thủ tướng Chính phủ quy định việc thành lập và tổ chức, hoạt động của Ban Chỉ đạo phòng, chống dịch bệnh động vật các cấp, để chỉ đạo, điều hành công tác phòng, chống bệnh Viêm da nổi cục; phân công địa bàn, nhiệm vụ và gắn trách nhiệm cụ thể cho các thành viên Ban Chỉ đạo trong công tác phòng dịch (tuyên truyền, hướng dẫn, kiểm tra, giám sát, báo cáo dịch bệnh...).

1.2. Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, UBND các huyện, thành phố Gia Nghĩa báo cáo, hướng dẫn, kịp thời các giải pháp phòng, chống dịch Viêm da nổi cục khẩn cấp khi dịch xảy ra trên địa bàn tỉnh Đắk Nông.

2. TÌNH HUỐNG 1: Khi bệnh Viêm da nổi cục chưa xảy ra

2.1. Giải pháp truyền thông

- Cơ quan truyền thông: Thông tin tuyên truyền kịp thời về diễn biến tình hình dịch bệnh, tính chất dịch tễ của bệnh, các biện pháp phòng, chống bệnh; trường hợp giấu dịch, phát tán dịch bệnh thì bị xử lý theo quy định của pháp luật; nguyên tắc tuyên truyền vừa bảo đảm yêu cầu phòng, chống dịch bệnh, vừa bảo vệ sản xuất, tiêu thụ sản phẩm thịt trâu, bò, tránh gây hoang mang trong xã hội (bệnh Viêm da nổi cục không lây sang người).

- UBND các xã, phường, thị trấn tuyên truyền đến người chăn nuôi, trang trại chăn nuôi áp dụng nghiêm ngặt giải pháp chăn nuôi an toàn dịch bệnh, chỉ mua trâu, bò giống khỏe mạnh từ các cơ sở uy tín, người tiêu dùng sử dụng thịt và sản phẩm trâu, bò có nguồn gốc rõ ràng, đã được kiểm soát giết mổ của thú y. Tổ chức ký cam kết với người chăn nuôi, buôn bán, vận chuyển, giết mổ trâu, bò thực hiện “năm không, gồm: Không giấu dịch; Không mua bán, vận chuyển trâu bò bệnh, trâu bò chết; Không giết mổ, tiêu thụ thịt trâu bò bệnh, trâu bò chết;

Không vớt xác trâu bò ra ngoài môi trường; Không chăn thả rông trâu, bò bị bệnh”.

2.2. Giải pháp tiêm phòng, khử trùng tiêu độc, giám sát

a) Tiêm phòng

Tổ chức tiêm phòng cho toàn bộ đàn trâu, bò trên địa bàn tỉnh tối thiểu đạt 80% tổng đàn, trong đó ngân sách nhà nước hỗ trợ vắc xin, tiền công tiêm phòng cho các hộ chăn nuôi; các tổ chức, cá nhân chăn nuôi trang trại có quy mô vừa và lớn tự bỏ kinh phí mua vắc xin để tiêm phòng theo hướng dẫn của cơ quan chuyên môn về thú y và giám sát của nhân viên thú y xã.

b) Tiêu độc khử trùng

- Hướng dẫn người chăn nuôi trâu, bò sử dụng hóa chất đặc hiệu tiêu diệt côn trùng (ruồi, muỗi, ve, mòng...), vôi bột để khử trùng tiêu độc khu vực chăn nuôi.

- Triển khai thực hiện tháng tổng vệ sinh, tiêu độc khử trùng theo kế hoạch của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn: UBND các xã, phường, thị trấn thành lập tổ phun khử trùng tiêu độc, hóa chất thực hiện tháng hành động vệ sinh, tiêu độc khử trùng.

- Hàng ngày, thực hiện vệ sinh, tiêu độc khử trùng bằng hóa chất Benkocid, Iodin 10% hoặc các loại hóa chất nằm trong danh mục thuốc thú y được phép lưu hành tại Việt Nam sau mỗi buổi họp chợ, mỗi ca giết mổ trâu, bò; vệ sinh, khử trùng, tiêu độc đối với người, phương tiện ra vào khu vực chăn nuôi theo đúng quy trình kỹ thuật chăn nuôi, vệ sinh phòng dịch. Định kỳ tổ chức vệ sinh, tiêu độc khử trùng tại các khu vực: chợ, điểm buôn bán, giết mổ trâu bò và các sản phẩm của trâu bò bằng hóa chất đặc hiệu tiêu diệt côn trùng ruồi, muỗi, ve, mòng (Deltax, Hantox, thuốc diệt côn trùng...) theo hướng dẫn của nhà sản xuất.

- Duy trì vệ sinh, tiêu độc môi trường, phát quang bụi rậm, quét dọn chuồng trại, thu gom chất thải, phun hóa chất để diệt mầm bệnh và ký chủ trung gian (ruồi, muỗi, ve, mòng...) để phòng chống các loại dịch bệnh phát sinh.

c) Giám sát dịch bệnh

Người chăn nuôi, cán bộ thú y phối hợp, giám sát chặt chẽ đàn trâu, bò nuôi trên địa bàn, báo cáo ngay cho chính quyền địa phương và cơ quan chuyên môn cấp huyện (Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn hoặc Phòng Kinh tế, Trung tâm Dịch vụ kỹ thuật nông nghiệp) nếu phát hiện có trâu bò ốm, chết, nghi ngờ bệnh Viêm da nổi cục thì lấy mẫu, gửi xét nghiệm để chẩn đoán bệnh kịp thời, phòng chống dịch khẩn cấp, hạn chế dịch bệnh lây lan ra diện rộng.

2.3. Giải pháp kiểm soát vận chuyển, kiểm soát giết mổ

a) Đối với cấp tỉnh

- Tổ chức kiểm soát, kiểm dịch chặt chẽ trâu, bò, sản phẩm từ trâu, bò vận chuyển trong tỉnh và ra ngoài tỉnh.

- Thành lập Đoàn kiểm tra liên ngành gồm Công an, Cục Quản lý thị trường, Thanh tra Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Chi cục Phát triển nông nghiệp để kiểm tra việc vận chuyển, mua bán động vật và sản phẩm động vật, xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm theo quy định.

- Các Điểm kiểm dịch động tại các đầu mối giao thông ra vào tỉnh tăng cường kiểm tra, kiểm soát, kịp thời phát hiện, xử lý các sai phạm trong hoạt động kinh doanh, vận chuyển, giết mổ trâu, bò và sản phẩm của trâu, bò bị bệnh, không rõ nguồn gốc, sản phẩm gia súc không có dấu kiểm soát giết mổ...

b) Đối với UBND cấp huyện, UBND cấp xã

- Thành lập Đoàn liên ngành kiểm tra, kiểm soát hoạt động vận chuyển, giết mổ, kinh doanh trâu, bò; sản phẩm trâu, bò trên địa bàn.

- Chỉ đạo UBND cấp xã, nhân viên thú y, các ban ngành tăng cường giám sát tại khu dân cư để kịp thời phát hiện, báo cáo sớm các trường hợp trâu, bò mắc bệnh, chết và xử lý nghiêm việc thông tin sai sự thật về bệnh Viêm da nổi cục để ép giá, gây hoang mang dư luận.

- Thực hiện nghiêm túc quy trình kiểm soát giết mổ gia súc theo quy định tại Thông tư số 09/2016/TT-BNNPTNT ngày 01/6/2016 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn về kiểm soát giết mổ và kiểm tra vệ sinh thú y; phun hóa chất khử trùng ngay sau mỗi ca giết mổ và cuối buổi chợ, cuối ngày đối với khu vực buôn bán động vật, sản phẩm động vật tại các chợ, đặc biệt là khu vực bán trâu, bò, thịt trâu, bò.

Đối với địa phương chưa có dịch tiếp giáp với địa phương có dịch:

- UBND cấp huyện thành lập đoàn kiểm tra liên ngành gồm các thành phần: Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Phòng Kinh tế, Phòng Công Thương, Phòng Tài nguyên và Môi trường, Công an, Trung tâm Dịch vụ kỹ thuật nông nghiệp... tổ chức kiểm tra hoạt động kinh doanh, vận chuyển, giết mổ trâu bò, bán rong, bán thịt via hè và sản phẩm từ trâu, bò... Xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm các quy định về vệ sinh thú y, an toàn thực phẩm, vệ sinh môi trường, kinh doanh.

- UBND cấp xã thành lập các đoàn kiểm tra, tổ cơ động, tổ phản ứng nhanh (thành phần gồm: công an, dân quân tự vệ, nhân viên thú y xã, thôn trưởng...) để giám sát, theo dõi, báo cáo về tình hình chăn nuôi và phòng, chống dịch bệnh, giết mổ nhỏ lẻ không đảm bảo an toàn thực phẩm, buôn bán thịt trâu, bò rong, via hè trên địa bàn quản lý. Khi vào khu vực chăn nuôi phải thực hiện nghiêm quy trình vệ sinh, sát trùng người, dụng cụ và phương tiện ra vào đúng quy định.

- UBND các huyện, thành phố Gia Nghĩa lập Chốt kiểm dịch động vật tạm thời tại các trục đường quốc lộ, tỉnh lộ tiếp giáp với huyện có dịch, lực lượng tham gia do Chủ tịch UBND các huyện, thành phố Gia Nghĩa quyết định. UBND cấp xã lập chốt kiểm dịch tạm thời tại các tuyến đường, ngõ, ngách tiếp giáp với xã có dịch, kiểm soát việc vận chuyển trâu, bò, sản phẩm của trâu, bò ra

vào, đi qua địa bàn. Tại Chốt kiểm dịch động vật tạm thời: Cử đủ lực lượng, thành phần tham gia trực chốt (24/24 giờ trong ngày kể cả ngày lễ, thứ Bảy, Chủ nhật). Yêu cầu chốt có rào chắn, lập biển cảnh báo khu vực có dịch, bình khử trùng, hóa chất, rải vôi bột tại chốt kiểm dịch. Phun khử trùng, tiêu độc tất cả các phương tiện vận chuyển động vật, sản phẩm động vật đi qua chốt.

- Các Đoàn liên ngành, Tổ lưu động, Chốt kiểm dịch động vật: khi phát hiện trâu, bò ốm, chết, nghi ngờ bệnh Viêm da nổi cục, thịt và sản phẩm trâu, bò không có dấu kiểm soát giết mổ, không rõ nguồn gốc tiến hành xử lý vi phạm hành chính theo quy định, đồng thời, phối hợp với Trung tâm Dịch vụ kỹ thuật nông nghiệp các huyện, thành phố Gia Nghĩa để kiểm tra, lấy mẫu bệnh phẩm gửi xét nghiệm. Khi kết quả âm tính với bệnh Viêm da nổi cục thì tiếp tục thực hiện lại quy trình kiểm dịch động vật, sản phẩm động vật; nếu trường hợp dương tính với bệnh Viêm da nổi cục thì tổ chức phòng chống dịch theo quy định. Kinh phí xét nghiệm mẫu, khử trùng tiêu độc, tiêu hủy do chủ hàng hoặc lái xe chở hàng vi phạm chi trả.

+ Buộc phải tiêu hủy đối với trâu bò chết do các bệnh truyền nhiễm, bệnh bắt buộc phải tiêu hủy và chết không xác định được nguyên nhân; phương pháp tiêu hủy theo quy trình hướng dẫn **tại Mục 3.1 Tình huống 2**.

+ Đối với trâu, bò sống: UBND cấp xã nơi bắt giữ trâu, bò có trách nhiệm tìm địa điểm phù hợp để nuôi nhốt, tạm giữ trâu, bò nghi mắc bệnh Viêm da nổi cục; giao cho chủ hàng chịu chi phí nơi nuôi nhốt, tự chăm sóc, nuôi dưỡng, theo dõi, phun khử trùng tiêu độc phương tiện vận chuyển và khu vực tạm giữ để tiêu diệt mầm bệnh, côn trùng.

+ Đối với thịt và sản phẩm trâu, bò: Giao chủ hàng chịu trách nhiệm phối hợp với UBND cấp xã nơi bắt giữ thịt và sản phẩm trâu, bò nghi nhiễm bệnh Viêm da nổi cục tìm kho lạnh, tủ lạnh chuyên dụng tạm giữ; giao cho chủ hàng thuê và trả kinh phí kho lạnh, tủ lạnh để bảo quản thịt, sản phẩm trâu, bò, phun khử trùng tiêu độc phương tiện vận chuyển và khu vực tạm giữ để tiêu diệt mầm bệnh, côn trùng.

2.4. Giải pháp chặn nuôi an toàn

a) Đối với chăn nuôi nông hộ

- Hàng ngày vệ sinh cơ giới, xử lý phân trâu, bò và chất thải đúng kỹ thuật, tăng cường khử trùng tiêu độc môi trường chăn nuôi, chú trọng các loại hóa chất đặc hiệu diệt ký chủ trung gian (ve, mòng, ruồi, muỗi...). Định kỳ 7-10 ngày/lần theo hướng dẫn của nhà sản xuất.

- Chỉ mua trâu, bò giống khỏe mạnh, nguồn gốc rõ ràng.

- Định kỳ tiêm phòng vắc xin Viêm da nổi cục và các loại vắc xin khác để có miễn dịch chủ động. Đối với các loại vắc xin khác như: Lở mồm long móng, Tụ huyết trùng tiêm nhắc lại 6 tháng 1 lần; đối với vắc xin Viêm da nổi cục tiêm nhắc lại mỗi năm 01 lần.

- Không mua thịt và sản phẩm trâu, bò không rõ nguồn gốc, không có dấu

kiểm soát giết mổ của cơ quan thú y. Nơi chế biến thực phẩm gia đình tách biệt khu vực chăn nuôi.

- Phổ biến thông tin về các biện pháp thực hiện phòng bệnh, ngăn chặn và kiểm soát bệnh Viêm da nổi cục cho người chăn nuôi biết rõ để phòng bệnh.

b) Đối với trang trại chăn nuôi trâu, bò

- Các trang trại chăn nuôi thực hiện các biện pháp phòng, chống để đảm bảo an toàn dịch bệnh, đảm bảo vệ sinh thú y; xây dựng cơ sở an toàn dịch bệnh.

- Chỉ mua trâu, bò giống khỏe mạnh, nguồn gốc rõ ràng, đã được tiêm phòng vắc xin Viêm da nổi cục và các loại vắc xin khác theo quy định, nuôi cách ly trước khi nhập đàn. Trường hợp trâu bò đưa về nuôi chưa được tiêm phòng thì tổ chức tiêm cho toàn bộ đàn trâu bò vắc xin Viêm da nổi cục và các loại vắc xin khác sau thời gian nuôi ít nhất 7 ngày.

- Hệ thống chuồng nuôi, hàng rào xung quanh phải đảm bảo yêu cầu kỹ thuật về độ cao, độ chắc;

- Hạn chế tối đa người và khách tham quan ra vào trại;

- Trang bị bảo hộ lao động: quần áo, ủng cho tất cả các thành viên liên quan đến chăm sóc trâu, bò và khách tham quan;

- Thực hiện quy trình xử lý phân trâu, bò và chất thải đúng kỹ thuật;

- Kiểm soát nguồn thực phẩm đưa vào cơ sở chăn nuôi;

- Thực hiện quy trình vệ sinh khử trùng người, phương tiện ra vào, các thiết bị, dụng cụ trước khi đưa vào trại, dụng cụ chăn nuôi sau khi sử dụng, thiết bị dụng cụ thú y như: xilanh, kim tiêm. Chú trọng sử dụng hóa chất đặc hiệu để tiêu diệt côn trùng ruồi, muỗi, ve, mòng (Deltax, Hantox, thuốc diệt côn trùng...); định kỳ 7-10 ngày phun 01 lần theo hướng dẫn của nhà sản xuất.

3. TÌNH HUỐNG 2: Khi bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò xảy ra

3.1. Trường hợp 1: Khi bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò mới được phát hiện ở phạm vi nhỏ hẹp (*Phạm vi nhỏ hẹp được tạm quy ước từ 01 đến 03 hộ chăn nuôi, trại chăn nuôi trong từ 01-03 thôn, bon của 01 đơn vị hành chính cấp xã*).

a) Hợp khẩn cấp Ban Chỉ đạo phòng chống dịch các cấp

Triển khai, thực hiện đồng bộ, kịp thời các giải pháp cấp bách để bao vây, không chế dịch bệnh Viêm da nổi cục.

b) Đối với các xã chưa có dịch

Triển khai các nội dung tình huống 1 của Kế hoạch ứng phó khẩn cấp với bệnh Viêm da nổi cục.

c) Đối với xã có dịch

- **Tổ chức tiêm phòng**

+ Đối với bệnh Viêm da nổi cục chưa có thuốc điều trị đặc hiệu, chỉ có

tiêm phòng vắc xin tạo miễn dịch chủ động là hiệu quả nhất. Các huyện, thành phố Gia Nghĩa tăng cường công tác giám sát, nắm bắt tình hình dịch bệnh, thông kê tổng đàn tại cơ sở. Thực hiện tiêm phòng 100% trâu bò trong diện tiêm phòng từ nguồn vắc xin do tỉnh cấp hoặc từ nguồn tự chủ của các cơ sở chăn nuôi đối với đàn trâu bò chưa được tiêm phòng theo đúng hướng dẫn của nhà sản xuất và cơ quan chuyên môn về thú y.

+ Nhân lực tiêm phòng: UBND cấp huyện chỉ đạo Trung tâm Dịch vụ kỹ thuật nông nghiệp phối hợp với UBND cấp xã triển khai công tác tiêm phòng cho các hộ chăn nuôi; các trang trại chăn nuôi tự tổ chức tiêm phòng (dưới sự hướng dẫn và giám sát của Trung tâm Dịch vụ kỹ thuật nông nghiệp).

+ Kỹ thuật tiêm phòng: Kiểm tra lâm sàng con vật trước khi tiêm phòng, tiêm phòng cho gia súc khỏe mạnh, không tiêm phòng cho trâu, bò bị bệnh. Tổ chức tiêm phòng từ ngoài vào trong ổ dịch và do cán bộ thú y có chuyên môn kỹ thuật, đã được đào tạo, tập huấn thực hiện để hạn chế sai sót trong quá trình tiêm phòng.

+ Đối với trường hợp con trâu, bò đã bị bệnh nhưng chưa xuất hiện triệu chứng điển hình bên ngoài. Nếu tiêm vào con trâu, bò đó sẽ biểu hiện lâm sàng sớm hơn, từ đó sớm phát hiện bệnh để triển khai các giải pháp phòng, chống, tránh vận chuyển, tiếp xúc làm lây lan những con trâu, bò khác. Lúc này chúng ta có thể can thiệp bằng các phác đồ điều trị triệu chứng và dự phòng các bệnh kế phát.

+ Sau khi tiêm phòng, nếu gia súc bị phản ứng thì người chăn nuôi báo với tổ tiêm phòng, UBND cấp xã, Trung tâm Dịch vụ kỹ thuật nông nghiệp các huyện, thành phố Gia Nghĩa để có biện pháp can thiệp kịp thời. Trường hợp trâu, bò bị chết thì chính quyền địa phương và các phòng ban có liên quan tổ chức tiêu hủy, đồng thời lập hồ sơ để trình xin hỗ trợ theo quy định.

+ Trung tâm Dịch vụ kỹ thuật nông nghiệp các huyện, thành phố Gia Nghĩa các tổ tiêm phòng theo dõi gia súc sau khi tiêm, kịp thời phát hiện, xử lý phản ứng sau tiêm phòng theo hướng dẫn của cơ quan chuyên môn thú y.

- Khử trùng tiêu độc

+ Hướng dẫn người chăn nuôi sử dụng hóa chất đặc hiệu tiêu diệt côn trùng (ruồi, muỗi, ve, mòng...), vôi bột để tiêu độc khử trùng khu vực chăn nuôi.

+ UBND các xã, phường, thị trấn thành lập tổ phun tiêu độc khử trùng: Tổng dọn vệ sinh, phun tiêu độc khử trùng bằng hóa chất đặc hiệu (Hantox, Deltax...) tiêu diệt côn trùng (ruồi, muỗi, ve, mòng...) tại các chợ, khu vực công cộng, bãi rác, bãi chăn thả, những nơi có nguy cơ cao. Tổ chức thực hiện tháng tổng vệ sinh, tiêu độc khử trùng theo Kế hoạch của tỉnh, huyện đề ra.

+ Định kỳ tổ chức vệ sinh, tiêu độc khử trùng tại các khu vực các chợ, điểm buôn bán, giết mổ trâu bò và các sản phẩm của trâu bò bằng hóa chất đặc hiệu tiêu diệt côn trùng ruồi, muỗi, ve, mòng (Deltax, Hantox, thuốc diệt côn trùng...) theo hướng dẫn của nhà sản xuất về tần suất phun; hàng ngày, thực hiện

vệ sinh, tiêu độc khử trùng bằng hóa chất Benkocid, Iodin 10%, Vikon S, Chloramin B... sau mỗi buổi họp chợ, mỗi ca giết mổ trâu, bò; vệ sinh, tiêu độc khử trùng đối với người, phương tiện ra vào khu vực chăn nuôi theo đúng quy trình kỹ thuật chăn nuôi, vệ sinh phòng dịch.

+ Duy trì vệ sinh, tiêu độc khử trùng môi trường, phát quang bụi rậm, quét dọn chuồng trại, thu gom chất thải, phun hóa chất để diệt mầm bệnh và ký chủ trung gian (ruồi, muỗi, ve, mòng...) để phòng, chống các loại dịch bệnh phát sinh.

- Giám sát dịch bệnh

+ Người chăn nuôi, nhân viên thú y cấp xã giám sát chặt chẽ đàn trâu, bò nuôi trên địa bàn, báo cáo ngay cho UBND xã, phường, thị trấn, cơ quan chuyên môn cấp huyện (Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn hoặc Phòng Kinh tế, Trung tâm Dịch vụ kỹ thuật nông nghiệp) nếu phát hiện có trâu bò ốm, chết, nghi ngờ bệnh Viêm da nổi cục để lấy mẫu, chẩn đoán bệnh kịp thời, phòng chống dịch khẩn cấp, hạn chế dịch bệnh lây lan ra diện rộng.

+ Không chăn thả chung trâu, bò tại các bãi chăn thả tập trung; có giải pháp quản lý trâu, bò thả rông ở các khu vực của người dân tộc thiểu số.

d) Thành lập các Tổ phản ứng nhanh

Giao trách nhiệm cho Chủ tịch UBND các xã, phường, thị trấn huy động lực lượng để phòng chống dịch, đồng thời quyết định thành lập các tổ để triển khai một số biện pháp phòng, chống dịch bệnh như: Thống kê tổng đàn, tổ chức tiêm phòng, tiêu độc khử trùng, tuyên truyền, tiêu hủy, trục Chốt...

Dựa vào tính chất công việc của từng Tổ, UBND cấp xã phân công các thành viên phù hợp với hoạt động của các Tổ. Giao Tổ trưởng có trách nhiệm chỉ đạo, thực hiện, đôn đốc, báo cáo hoạt động của Tổ cho Ban chỉ đạo chống dịch.

Hoạt động các Tổ ở xã dưới sự chỉ đạo của Ban Chỉ đạo chống dịch cấp xã, huyện và hướng dẫn, giám sát của Cơ quan chuyên môn cấp huyện, tỉnh.

đ) Lấy mẫu

- Lấy mẫu xét nghiệm, bảo quản lạnh gửi về phòng Quản lý dịch bệnh, Chi cục Phát triển nông nghiệp khi trâu, bò có các triệu chứng bệnh Viêm da nổi cục; cách lấy mẫu như sau:

+ Các nốt sần, vảy da (là nơi chứa lượng vi rút cao): Cạo sạch lông xung quanh nốt sần, vảy da, dùng panh kẹp cả nốt sần kéo ra, cắt nốt sần, vảy da bỏ vào lọ chứa dung dịch đệm bảo quản hoặc nước muối sinh lý;

+ Dịch mắt, mũi, miệng, sữa, tinh dịch: Dùng panh kẹp gạc y tế ngoáy vào các vị trí chứa dịch cho vào lọ chứa dung dịch đệm bảo quản;

+ Mẫu máu: lấy mẫu máu cho vào ống chống đông (đối với trâu, bò đang có triệu chứng sốt); ưu tiên lấy các nốt sần, vảy da (là nơi chứa lượng vi rút cao).

- Trường hợp phát hiện trâu, bò mắc bệnh, nghi mắc bệnh có triệu chứng,

bệnh tích điển hình của bệnh Viêm da nổi cục ở các hộ, trại khác trong cùng xã đã có kết quả xét nghiệm dương tính với bệnh Viêm da nổi cục, thì không cần lấy mẫu xét nghiệm.

- Trong trường hợp trâu, bò chết nghi bệnh Viêm da nổi cục, Trung tâm Dịch vụ kỹ thuật nông nghiệp kiểm tra triệu chứng lâm sàng. Nếu triệu chứng lâm sàng điển hình của bệnh Viêm da nổi cục thì không cần lấy mẫu xét nghiệm, nếu không có triệu chứng hoặc triệu chứng không điển hình (có thể chết do nguyên nhân dịch bệnh khác), phải lấy mẫu gửi xét nghiệm để làm căn cứ hỗ trợ theo quy định.

Trong quá trình chỉ đạo chống dịch, tùy thuộc vào tình hình bệnh, tính chất dịch tễ của bệnh Viêm da nổi cục, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn hướng dẫn lấy mẫu bổ sung để đánh giá nguy cơ lây lan dịch bệnh trong vùng dịch.

e) Điều trị triệu chứng, kể phát

Đối với bệnh Viêm da nổi cục là bệnh truyền nhiễm do virus gây ra và chưa có thuốc điều trị đặc hiệu; triệu chứng lâm sàng xuất hiện các nốt sần gây tổn thương ở da, qua mổ khám một số trâu, bò chết có triệu chứng viêm phổi kẽ, xuất huyết đường ruột, tổn thương các cơ quan nội tạng, kể phát các bệnh như: Tụ huyết trùng, ký sinh trùng đường máu... Cần phải điều trị triệu chứng và các bệnh kể phát theo các nguyên tắc:

- Trâu bò sốt, viêm: hạ sốt, kháng viêm bằng anagin, flunixin hoặc ketoprofen;
- Dùng kháng sinh phổ rộng để tiêu diệt nhiều loại vi khuẩn kể phát;
- Vết loét trên da: sử dụng xịt có kháng sinh oxytetracycline hoặc Neomycin...
- Truyền đường ưu trương (nếu phổi tích nước), truyền đường đẳng trương (nếu con vật không tích nước, không phù nề...);
- Tăng cường chăm sóc, nuôi dưỡng, nếu con vật bị liệt dạ cỏ tiêm Pilocarpin, thúc bằng tay tại hõm hông bên trái (bụng có);
- Tránh nghẽn dạ lá sách: cho uống Sulfat Magie;
- Có thể tiêm thêm vitamin nếu gia súc ốm kéo dài;

Tuyệt đối không đồ cháo, thức ăn tinh, trứng gà... cho trâu, bò sẽ làm tăng nguy cơ liệt dạ cỏ dẫn đến chết bệnh súc. Thực hiện điều trị theo các phác đồ cụ thể của Cơ quan chuyên môn thú y.

f) Tiêu hủy trâu, bò chết: Tiêu hủy tất cả trâu, bò chết không rõ nguyên nhân.

- Khi phát hiện trâu, bò chết trên địa bàn có các triệu chứng nghi ngờ bệnh Viêm da nổi cục. Tiến hành lấy mẫu gửi xét nghiệm bệnh Viêm da nổi cục, giao UBND các xã, phường, thị trấn tổ chức tiêu hủy trâu, bò chết ngay tại địa bàn đúng quy trình, kỹ thuật đảm bảo an toàn dịch bệnh, vệ sinh thú y, không làm

phát tán mầm bệnh ra môi trường kể cả khi chưa có kết quả xét nghiệm bệnh.

- Kỹ thuật, phương pháp tiêu hủy được thực hiện như sau:

+ Vận chuyển các trâu, bò đến địa điểm tiêu hủy: Xác trâu, bò, sản phẩm trâu, bò phải được cho vào bọc kín để phun khử trùng trước khi vận chuyển; phương tiện vận chuyển xác trâu, bò, sản phẩm trâu, bò phải có sàn kín hoặc lót bằng nilon hoặc vật liệu chống thấm khác bên trong (đáy và xung quanh thành) để không làm rơi vãi các chất thải trên đường đi, được vệ sinh, khử trùng tiêu độc theo hướng dẫn của cơ quan chuyên ngành thú y ngay trước khi vận chuyển và sau khi bỏ bao chứa xuống địa điểm tiêu hủy hoặc rời khỏi khu vực tiêu hủy. Trong suốt quá trình vận chuyển phải có người thực hiện phun tiêu độc khử trùng theo sau để đảm bảo tiêu độc khử trùng triệt để, ngăn chặn phát tán mầm bệnh ra môi trường.

+ Địa điểm tiêu hủy: Ưu tiên tiêu hủy ngay tại vườn của hộ gia đình, trang trại có trâu, bò bệnh, trong xóm có dịch nếu có nơi chôn lấp phù hợp. Trường hợp trong xóm, hộ gia đình không có đất để tiêu hủy thì chọn địa điểm phù hợp, nhưng không quá xa ổ dịch để tránh phát tán mầm bệnh.

+ Biện pháp tiêu hủy: Sử dụng biện pháp chôn lấp.

+ Người tham gia tiêu hủy trâu, bò: Chỉ huy động đủ số lượng người tham gia tiêu hủy, những người không liên quan không đến gần ổ dịch, điểm tiêu hủy; các thành viên phải mặc bảo hộ lao động đeo khẩu trang, găng tay, kính bảo hộ, đi ủng. Sau khi xong nhiệm vụ, phải rửa ngay tại chỗ, phun sát trùng đậm, cho vào bao ni lông buộc lại để dùng lần sau). Tất cả thành viên trước khi ra về phải phun sát trùng dày dép, phương tiện, dụng cụ... Khi vận chuyển trâu, bò từ hộ gia đình ra hố chôn phải có máy phun khử trùng tiêu độc đi sau để tiêu diệt mầm bệnh, tránh phát tán qua vận chuyển.

+ Quy cách hố chôn:

Địa điểm: Hố chôn phải cách nhà dân, giếng nước, khu chuồng nuôi động vật tối thiểu 50m và có đủ diện tích; nên chọn nơi chôn trong vườn (tốt nhất là vườn cây ăn quả hoặc lấy gỗ);

Kích cỡ: Hố chôn phải đủ rộng phù hợp với khối lượng trâu, bò, sản phẩm trâu, bò và chất thải cần chôn. Ví dụ nếu cần chôn 2 con trâu, bò có trọng lượng khoảng 01 tấn thì hố chôn cần có kích thước là sâu 2 - 2,5m; rộng 1,5 - 2m; dài 1,5 - 2m.

+ Các bước chôn lấp: Sau khi đào hố, rải một lớp vôi bột xuống đáy hố theo tỷ lệ khoảng 01 kg vôi/m², cho con vật xuống hố, phun thuốc sát trùng hoặc rắc vôi lên trên bề mặt và xung quanh, lấp đất và nện chặt; yêu cầu khoảng cách từ bề mặt đến ngang mặt đất (lớp đất phủ bên trên) tối thiểu phải dày ít nhất là 1m và cao hơn mặt đất để tránh nước chảy vào bên trong gây sụt, lún hố chôn. Phun sát trùng khu vực chôn lấp để hoàn tất quá trình tiêu hủy.

- Quản lý hố chôn:

+ Hố chôn xác động vật phải có biển cảnh báo người ra vào khu vực. Cắt

cử lực lượng canh hồ chôn 24/24 giờ trong vòng ít nhất 02 ngày đêm.

+ UBND cấp xã có trách nhiệm quản lý, tổ chức kiểm tra định kỳ và xử lý kịp thời các sự cố sục, lún, xói mòn, rò rỉ, bốc mùi của hồ chôn.

+ Địa điểm chôn lấp phải được đánh dấu trên bản đồ của xã, ghi chép và lưu giữ thông tin tại UBND các xã, phường, thị trấn.

- UBND cấp huyện chỉ đạo các cơ quan chuyên môn, UBND cấp xã tiến hành tiêu hủy đảm bảo an toàn dịch bệnh, lập hồ sơ hỗ trợ theo quy định hiện hành.

g) Khoanh vùng ổ dịch, khử trùng tiêu độc

- Đối với vùng dịch là xã, phường, thị trấn nơi có ổ dịch, vùng bị dịch uy hiếp, vùng nguy cơ cao: Thực hiện việc tổng vệ sinh, tiêu độc khử trùng bằng hóa chất đặc hiệu tiêu diệt côn trùng (ruồi, muỗi, ve, mòng...) 7- 10 ngày/01 lần.

- Người chăn nuôi, trang trại chăn nuôi phải tự chủ động thực hiện tiêu độc khử trùng chuồng nuôi, trang trại chăn nuôi thường xuyên bằng vôi bột, hóa chất đặc hiệu Hantox, Deltax để tiêu diệt mầm bệnh, côn trùng ruồi, muỗi, ve, mòng.

- Nguyên tắc vệ sinh, tiêu độc khử trùng:

+ Người thực hiện tiêu độc khử trùng phải sử dụng bảo hộ lao động.

+ Trước khi phun hóa chất diệt côn trùng phải làm sạch đối tượng tiêu độc khử trùng bằng biện pháp cơ học (quét dọn, cạo, cọ rửa).

+ Pha chế và sử dụng hóa chất sát trùng theo hướng dẫn của nhà sản xuất, bảo đảm pha đúng nồng độ, phun đúng tỷ lệ trên một đơn vị diện tích.

- Loại hóa chất:

+ Sử dụng hóa chất đặc hiệu trong danh mục thuốc thú y được phép lưu hành tại Việt Nam để tiêu độc khử trùng, tiêu diệt côn trùng ruồi, muỗi, ve, mòng ... (Deltax, Hantox, thuốc diệt côn trùng).

+ Sử dụng vôi bột, hóa chất để phun tiêu độc khử trùng tại các hộ, trang trại bị dịch và khu vực xung quanh.

- Đối tượng vệ sinh, tiêu độc khử trùng.

+ Trang trại, gia trại, hộ chăn nuôi trâu, bò.

+ Cơ sở sản xuất trâu, bò giống.

+ Cơ sở giết mổ trâu, bò.

+ Cơ sở sơ chế, chế biến thịt trâu, bò và các sản phẩm thịt trâu, bò.

+ Chợ buôn bán trâu, bò và sản phẩm của trâu, bò.

+ Cơ sở thu gom trâu, bò và sản phẩm của trâu, bò để buôn bán, kinh doanh, nơi cách ly kiểm dịch trâu, bò và sản phẩm của trâu, bò.

+ Khu vực chôn lấp, xử lý, tiêu hủy trâu, bò và sản phẩm của trâu, bò nhiễm bệnh; khu vực thu gom, xử lý chất thải của trâu, bò.

- + Trạm, chốt kiểm dịch động vật, chốt kiểm soát ổ dịch.
- + Phương tiện vận chuyển trâu, bò và sản phẩm của trâu, bò.
- + Nơi công cộng, đường làng, ngõ xóm.

h) Công bố dịch

Tùy theo tính chất lây lan của dịch bệnh, cơ quan quản lý chuyên ngành thú y đề nghị cấp có thẩm quyền công bố dịch bệnh động vật. Các thủ tục công bố dịch theo quy định tại Điều 26 Luật Thú y khi có đủ điều kiện: Có kết luận chẩn đoán, xét nghiệm xác định bệnh Viêm da nổi cục, chiều hướng lây lan nhanh trên diện rộng.

i) Trong cùng ô chuồng đã có trâu, bò bị bệnh

Cách ly trâu, bò khỏe với trâu, bò bị bệnh; tiến hành theo dõi trâu, bò khỏe trong thời gian ít nhất 7 ngày, nếu vẫn khỏe mạnh bình thường thì tiêm phòng vắc xin Viêm da nổi cục.

k) Lập chốt kiểm dịch và dừng vận chuyển trâu, bò và sản phẩm trâu, bò

- Cấm vận chuyển trâu, bò, sản phẩm trâu, bò từ vùng dịch ra địa bàn cho đến khi công bố hết dịch.

- UBND các xã, phường, thị trấn thành lập các Chốt kiểm dịch động vật tạm thời tại các trục đường chính, để tổ chức kiểm soát chặt chẽ 24/24 giờ (kể cả thứ 7, chủ nhật và ngày lễ) đối với trâu, bò và sản phẩm trâu, bò từ vùng dịch ra ngoài, lực lượng trực là công an và phụ trách thú y của xã; chốt có barie, lập biển cảnh báo khu vực có dịch; tổ chức phun thuốc sát trùng, tiêu độc khử trùng các phương tiện vận chuyển động vật, sản phẩm động vật đi qua chốt. Trường hợp phát hiện trâu, bò ốm, nghi trâu, bò bệnh đi qua chốt thì báo cáo cho Cơ quan chuyên môn các huyện, thành phố Gia Nghĩa (Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn hoặc Phòng Kinh tế, Trung tâm Dịch vụ kỹ thuật nông nghiệp) đến kiểm tra, xác minh và lấy mẫu xét nghiệm bệnh Viêm da nổi cục.

- Trường hợp tại vùng dịch, vùng bị dịch uy hiếp và các địa phương tiếp giáp với huyện có dịch có tuyến quốc lộ, tỉnh lộ đi qua, giao UBND các huyện, thành phố Gia Nghĩa thành lập Chốt kiểm dịch động vật tạm thời, lực lượng do UBND các huyện, thành phố Gia Nghĩa điều động, nhằm thực hiện tiêu độc khử trùng phương tiện đi lại, kiểm soát chặt chẽ việc vận chuyển trâu, bò, sản phẩm trâu, bò ra, vào vùng dịch.

l) Tại vùng bị dịch uy hiếp

Kiểm soát chặt chẽ việc vận chuyển, giết mổ, mua bán trâu bò tại vùng bị dịch uy hiếp.

m) Quản lý chăn nuôi an toàn sinh học

Đối với các hộ chưa có dịch, thực hiện giải pháp chăn nuôi an toàn tại **Mục 2.4.**

n) Truyền thông

- Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn là cơ quan thông tin chính thức về các trường hợp phát hiện, xác định có các ca bệnh Viêm da nổi cục (thông qua Chi cục Phát triển nông nghiệp); UBND các huyện, thành phố Gia Nghĩa là cơ quan thông tin chính thức về các ca bệnh Viêm da nổi cục tại địa phương sau khi đã có thông tin từ Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn.

- UBND cấp huyện, cấp xã tổ chức thông tin, tuyên truyền phổ biến rộng rãi đến người chăn nuôi về bệnh viêm da nổi cục trên trâu, bò để tự giác phòng chống dịch.

Nội dung tuyên truyền cần ngắn gọn, dễ hiểu, cung cấp đầy đủ thông tin về sự nguy hiểm của bệnh Viêm da nổi cục, các biện pháp không chế bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò lây lan ra diện rộng; kêu gọi người dân không quay lưng lại với thịt trâu, bò và các sản phẩm từ trâu, bò, nên chọn mua sản phẩm trâu, bò có nguồn gốc rõ ràng, đã được cơ quan thú y kiểm soát; Thông tin các chính sách hỗ trợ của nhà nước để người dân khai báo kịp thời, không bán chạy trâu, bò; trường hợp các tổ chức, cá nhân đầu dịch, vứt xác trâu, bò chết ra ngoài môi trường, vận chuyển, kinh doanh, giết mổ trâu, bò bệnh, nghi nhiễm bệnh... sẽ bị xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật hiện hành.

o) Kiểm tra, triển khai, chỉ đạo chống dịch

Tất cả các thành viên của Ban Chỉ đạo cần đặc biệt lưu ý việc ra, vào vùng dịch, ổ dịch..., phải thực hiện tiêu độc khử trùng đúng quy trình đảm bảo không được để dịch lây lan từ nơi có dịch sang nơi chưa có dịch.

q) Báo cáo

Tổng hợp, báo cáo công tác phòng chống dịch và tình hình, diễn biến dịch bệnh hàng ngày gửi Chi cục Phát triển nông nghiệp tham mưu Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn báo cáo UBND tỉnh, Cục Thú y, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn theo quy định.

3.2. Trường hợp 2: Khi bệnh viêm da nổi cục trên trâu, bò xảy ra trên phạm vi rộng (*Phạm vi rộng được tạm quy ước theo mức độ lây lan của dịch, từ các ổ dịch ban đầu lây lan nhanh, xảy ra ở nhiều hộ, trang trại, cơ sở chăn nuôi trâu, bò trên địa bàn toàn xã, huyện hoặc nhóm xã, nhóm huyện*).

Tổ chức thực hiện các giải pháp như trường hợp 1, ngoài ra thực hiện các giải pháp sau:

a) Chủ tịch UBND cấp huyện, xã có dịch bố trí một phần kinh phí dự phòng để chủ động trong công tác phòng, chống dịch, mua vắc xin tiêm phòng để tiêm phòng triệt để đàn trâu bò trên địa bàn, đảm bảo tỷ lệ đạt 100% trâu, bò trong diện tiêm phòng, hóa chất, vôi bột để khử trùng môi trường chăn nuôi, chống dịch khẩn cấp; người chăn nuôi chủ động bỏ kinh phí mua vắc xin, hóa chất để phòng chống dịch Viêm da nổi cục.

b) Huyện, xã có dịch thành lập các Tổ phản ứng nhanh. Hoạt động của các Tổ phản ứng nhanh có sự hướng dẫn, giám sát của Ban chỉ đạo phòng chống dịch cấp huyện.

c) Tiêu hủy trâu, bò chết do mắc bệnh Viêm da nổi cục.

- Thực hiện tiêu hủy theo hướng dẫn tại **Mục 2.4 Trường hợp 1)**, thực hiện thêm một số nội dung sau:

+ Địa điểm tiêu hủy: UBND cấp huyện chỉ đạo Phòng Tài nguyên và Môi trường huyện có trách nhiệm phối hợp với UBND cấp xã tìm địa điểm tiêu hủy phù hợp.

+ Trong trường hợp phải tiêu hủy số lượng trâu, bò nhiều phải theo hướng dẫn của phòng Tài nguyên và Môi trường.

d) Lập Chốt kiểm dịch động vật tạm thời, kiểm soát vận chuyển trâu, bò và sản phẩm trâu, bò: Giao UBND cấp huyện thành lập các Chốt kiểm dịch động vật tạm thời trên trục đường chính (quốc lộ, tỉnh lộ...) đi qua huyện; UBND cấp xã thành lập các Chốt kiểm dịch động vật tạm thời tại các tuyến đường chính qua xã để tổ chức kiểm soát chặt chẽ 24/24 giờ đối với trâu, bò và sản phẩm trâu, bò từ vùng dịch.

III. KINH PHÍ TỔ CHỨC, TRIỂN KHAI PHÒNG, CHỐNG DỊCH

1. Nguồn kinh phí

- Ngân sách nhà nước hỗ trợ theo phân cấp;
- Kinh phí do tổ chức, cá nhân chăn nuôi tự đảm bảo;
- Nguồn huy động hợp pháp khác.

2. Phân khai cụ thể nguồn kinh phí

2.1. Ngân sách tỉnh: Căn cứ khả năng cân đối ngân sách đảm bảo các nhiệm vụ của cấp tỉnh như sau:

- Kinh phí mua vắc xin Viêm da nổi cục và vật tư để tiêm phòng cho trâu, bò trên địa bàn toàn tỉnh. Dự kiến tiêm khoảng 30.000 liều (chiếm khoảng 80% số trâu, bò thuộc diện phải tiêm phòng) cho toàn bộ đàn trâu, bò trên địa bàn toàn tỉnh (trừ các tổ chức, cá nhân chăn nuôi trang trại có quy mô vừa và lớn tự bỏ kinh phí mua vắc xin để tiêm phòng theo hướng dẫn của cơ quan chuyên môn về thú y và giám sát của nhân viên thú y xã.).

- Kinh phí lấy mẫu và xét nghiệm bệnh.

- Kinh phí cho lực lượng tham gia công tác phòng, chống dịch cấp tỉnh theo quy định hiện hành.

- Vận chuyển, bảo quản vắc xin từ tỉnh đến cấp huyện; kinh phí quản lý, chỉ đạo thực hiện tiêm phòng; chỉ đạo, kiểm tra, giám sát phòng, chống dịch...

- Thông tin, tuyên truyền (tờ rơi, tờ dán...); tập huấn chuyên môn về phòng chống dịch Viêm da nổi cục.

- Hỗ trợ tiêu hủy gia súc mắc bệnh, gia súc chết do bệnh theo quy định hiện hành.

- Hoạt động kiểm tra chuyên ngành; thành lập đoàn liên ngành cấp tỉnh kiểm tra, kiểm soát vận chuyển; phòng chống buôn lậu động vật, sản phẩm động vật vào địa bàn tỉnh...

2. Ngân sách huyện

Chủ động bố trí kinh phí đảm bảo triển khai thực hiện các hoạt động phòng, chống bệnh Viêm da nổi cục của địa phương, bao gồm:

- Kinh phí mua vật tư, hóa chất đặc hiệu diệt côn trùng.

- Hỗ trợ kinh phí chốt chặn, vận chuyển, bảo quản vắc xin, hóa chất từ huyện đến xã; kinh phí tiêm phòng, tiêu độc khử trùng; chỉ đạo, kiểm tra, giám sát phòng, chống dịch, kinh phí đi lấy mẫu...

- Kinh phí tập huấn chuyên môn phòng, chống dịch bệnh Viêm da nổi cục cấp huyện.

- Kinh phí hỗ trợ cho lực lượng phòng chống dịch nếu cấp huyện điều động.

- Kinh phí tổ chức tiêu hủy gia súc mắc bệnh, gia súc chết do bệnh theo quy định hiện hành.

- Kinh phí mua vật tư lấy mẫu xét nghiệm, vận chuyển, bảo quản mẫu và chi phí xét nghiệm.

- Dự phòng kinh phí hỗ trợ người chăn nuôi có trâu, bò bị chết do sốc vắc xin sau tiêm phòng (áp dụng mức hỗ trợ như trâu, bò bị chết do dịch bệnh Viêm da nổi cục).

3. Ngân sách cấp xã

- Chủ động bố trí kinh phí đảm bảo triển khai thực hiện các hoạt động phòng, chống bệnh Viêm da nổi cục của địa phương, bao gồm: Kinh phí cho lực lượng phòng chống dịch; tiêu độc khử trùng; các Chốt kiểm dịch tạm thời, các Tổ phản ứng nhanh; thông tin tuyên truyền, tập huấn; kinh phí mua vôi bột, hóa chất, vật tư...

- Đảm bảo kinh phí cho lực lượng phòng chống dịch nếu cấp xã điều động.

4. Kinh phí do tổ chức, cá nhân chăn nuôi trâu, bò tự đảm bảo

- Kinh phí mua vôi bột, hóa chất đặc hiệu diệt côn trùng (ruồi, muỗi, ve, mòng) để xử lý khu vực chăn nuôi.

- Kinh phí mua vắc xin để chủ động tiêm phòng cho đàn trâu, bò của mình theo khuyến cáo của cơ quan chuyên môn thú y và nhà sản xuất.

- Tổ chức, cá nhân kinh doanh, giết mổ, vận chuyển trâu bò, sản phẩm trâu bò bị bệnh, nghi bị bệnh chịu chi trả kinh phí lấy mẫu, xét nghiệm, nuôi

nhốt, bảo quản và tiêu hủy khi phát hiện động vật, sản phẩm động vật dương tính với vi rút gây bệnh Viêm da nổi cục.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Ban Chỉ đạo phòng, chống dịch bệnh động vật cấp tỉnh

Ban Chỉ đạo phòng chống dịch bệnh động vật cấp tỉnh là đầu mối điều phối, chỉ đạo các hoạt động ứng phó khẩn cấp trong toàn tỉnh theo Kế hoạch này. Tùy theo tình hình thực tế và diễn biến của dịch, Ban Chỉ đạo tham mưu, đề xuất UBND tỉnh triển khai các biện pháp bổ sung cho phù hợp với tình hình thực tế.

2. Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

- Chủ trì, phối hợp với các cơ quan đơn vị có liên quan tham mưu cấp có thẩm quyền ban hành các văn bản chỉ đạo, cơ chế chính sách do Trung ương giao hoặc địa phương ban hành liên quan đến dịch bệnh Viêm da nổi cục.

- Căn cứ quy định của pháp luật về thú y và hướng dẫn của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, lập dự toán kinh phí phòng, chống bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò của cấp tỉnh, gửi Sở Tài chính tổng hợp. Trường hợp kinh phí phòng, chống dịch bệnh động vật vượt khả năng cân đối ngân sách địa phương, tham mưu UBND tỉnh báo cáo Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Tài chính để trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, hỗ trợ kinh phí theo quy định.

- Xác định mức độ thiệt hại và nhu cầu hỗ trợ trên cơ sở báo cáo của UBND các huyện, thành phố Gia Nghĩa đề nghị Sở Tài chính thẩm định, cân đối, bố trí nguồn kinh phí.

- Thành lập các Đoàn công tác kiểm tra, đôn đốc, chỉ đạo các huyện, thành phố Gia Nghĩa thực hiện nghiêm công tác phòng, chống dịch; báo cáo UBND tỉnh tình hình công tác triển khai tại các địa phương.

- Cung cấp thông tin chính thức về các trường hợp phát hiện, xác định có các ca bệnh Viêm da nổi cục và phối hợp với các Sở, ngành, các địa phương theo dõi, tổng hợp tình hình bệnh gia súc, gia cầm trên địa bàn tỉnh để kịp thời báo cáo, tham mưu phòng chống dịch phù hợp, hiệu quả; chuẩn bị đầy đủ vắc xin, vật tư, hóa chất, phối hợp với các địa phương xử lý các ổ dịch khi có dịch bệnh xảy ra.

- Phân công cán bộ trực tiếp đến các địa phương để hướng dẫn, chỉ đạo và kiểm tra công tác phòng, chống dịch.

- Hướng dẫn các địa phương trong công tác lấy mẫu, bảo quản mẫu gửi Chi cục Thú y Vùng 5 xét nghiệm xác định lưu hành bệnh Viêm da nổi cục tại vùng dịch, vùng bị dịch uy hiếp và các vùng có nguy cơ cao để kịp thời phát hiện và xử lý khi phát hiện bệnh.

- Hướng dẫn tiêm phòng, xử lý phản ứng sau tiêm phòng, điều trị triệu chứng kể phát do bệnh Viêm da nổi cục.

3. Sở Tài chính

- Trên cơ sở đề nghị của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và khả năng của ngân sách tỉnh, tham mưu UBND tỉnh bố trí kinh phí phòng, chống bệnh Viêm da nổi cục của cấp tỉnh theo quy định.

- Chủ trì, phối hợp với UBND các huyện, thành phố Gia Nghĩa tổng hợp, báo cáo UBND tỉnh đề xuất Bộ Tài chính hỗ trợ kinh phí trong phòng, chống bệnh Viêm da nổi cục trên địa bàn tỉnh sau khi kết thúc đợt dịch theo quy định.

4. Sở Tài nguyên và Môi trường

Chỉ đạo cơ quan chuyên môn phối hợp với Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và chính quyền các địa phương hướng dẫn các biện pháp xử lý môi trường phục vụ công tác phòng chống bệnh Viêm da nổi cục.

5. Sở Thông tin và Truyền thông

Chỉ đạo các cơ quan thông tin đại chúng cần thông tin kịp thời, chính xác cho người dân về diễn biến tình hình bệnh Viêm da nổi cục và các biện pháp phòng chống dịch; tăng cường chuyên trang, chuyên mục thông tin, tuyên truyền về phòng, chống bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò.

6. Công an tỉnh, Cục Quản lý thị trường tỉnh

Chỉ đạo các đơn vị trực thuộc, các lực lượng chức năng phối hợp với Thanh tra Sở, các địa phương tăng cường kiểm tra, kiểm soát, bắt giữ và xử lý nghiêm các tổ chức, cá nhân buôn bán, vận chuyển trâu bò, sản phẩm trâu bò trái phép, không rõ nguồn gốc. Bố trí lực lượng tham gia Tổ công tác lưu động liên ngành của tỉnh và Chốt kiểm soát dịch tại các địa phương trên các tuyến Quốc lộ và trục đường giao thông chính.

7. Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh, Cục Hải quan

Tăng cường kiểm soát chặt chẽ khu vực biên giới, cửa khẩu, đường mòn, lối mở, phối hợp với các lực lượng chức năng và chính quyền địa phương xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm trong buôn bán, vận chuyển trái phép trâu bò, sản phẩm từ trâu, bò.

8. Đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh, các tổ chức đoàn thể cấp tỉnh

Phối hợp chặt chẽ với các Sở, ngành chức năng, UBND các huyện, thành phố Gia Nghĩa tuyên truyền, vận động và hướng dẫn các hội viên, đoàn viên, nhân dân thực hiện các biện pháp phòng, chống bệnh Viêm da nổi cục.

9. UBND các huyện, thành phố Gia Nghĩa

- Chỉ đạo Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Phòng Kinh tế, Trung tâm Dịch vụ kỹ thuật nông nghiệp, các phòng, ngành liên quan và UBND các xã, phường, thị trấn thực hiện nội dung Kế hoạch này.

- Thành lập Ban Chỉ đạo phòng, chống dịch cấp huyện để chỉ đạo, giám sát về công tác phòng, chống dịch tại địa phương; phân công địa bàn, nhiệm vụ

và gắn trách nhiệm cụ thể cho các thành viên Ban Chỉ đạo trong giám sát, báo cáo dịch bệnh; chỉ đạo UBND cấp xã thành lập các Tổ giám sát cộng đồng tại thôn, xóm để giám sát, theo dõi, báo cáo về tình hình chăn nuôi và phòng, chống dịch bệnh tại cơ sở.

- Tổ chức thông tin, tuyên truyền phổ biến rộng rãi đến người chăn nuôi về bệnh viêm da nổi cục trên trâu, bò để tự giác phòng chống dịch.

- Ủy ban nhân dân cấp huyện nơi có dịch phối hợp Chi cục Phát triển nông nghiệp xác định vùng dịch, vùng bị dịch uy hiếp, vùng nguy cơ cao. Huy động nguồn lực của địa phương nhanh chóng thực hiện các biện pháp bao vây, không chế, dập tắt dịch bệnh, ngăn chặn dịch lây lan; đồng thời, kiểm tra, giám sát, đôn đốc việc tổ chức chống dịch tại các địa phương nơi có dịch.

- Chỉ đạo UBND các xã, phường, thị trấn, các phòng, ban, đơn vị có liên quan tăng cường kiểm tra, đôn đốc, triển khai đồng bộ các biện pháp phòng chống bệnh Viêm da nổi cục theo quy định của pháp luật và các văn bản chỉ đạo của trung ương, của tỉnh.

- Chỉ đạo tăng cường áp dụng các biện pháp phòng dịch như tiêm phòng vắc xin, vệ sinh khử trùng tiêu độc bằng hóa chất, vôi bột, kiểm soát vận chuyển, kiểm soát giết mổ, chăn nuôi an toàn...

Trên đây là Kế hoạch ứng phó với bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò trên địa bàn tỉnh Đắk Nông. UBND tỉnh yêu cầu các Sở, Ban, ngành, UBND các huyện, thành phố Gia Nghĩa và các đơn vị có liên quan triển khai thực hiện. Trong quá trình thực hiện, nếu phát sinh khó khăn, vướng mắc, báo cáo về UBND tỉnh (thông qua Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn) để kịp thời xử lý. / *mv*

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Lê Trọng Yên